

УДК 72.01.725.54.57

Чала О.А.,

Київський національний університет будівництва і архітектури

ЗАСОБИ ЛАНДШАФТНОЇ АРХІТЕКТУРИ ТА ВИМОГИ ДО НИХ В БЕЗБАР'ЄРНОМУ СЕРЕДОВИЩІ

Розглянуті різноманітні засоби ландшафтної архітектури, що дають додаткові можливості формування безбар'єрної архітектури, особливо в місцях громадського відпочинку.

Ключові слова: безбар'єрне середовище, ландшафтна архітектура, рекреаційні зони.

Актуальное состояние вопроса. Сад – це об'єкт громадського призначення, це рослини, споруди, каміння, водоймища, та розмаїття матеріальних елементів з одного боку, та процес мистецтва, що відбувається та створюється людиною, займає окремих простір, та надає можливість відпочинку для людини. Такий простір знаходиться в тісному контакті з людським зором, слухом, нюхом та дотиком. В процесі міського озеленення, ландшафтний дизайн міського середовища є частиною життя людини. Тому питання створення зручного та доступного простору в сучасних економічних умовах є дуже важливим. Існує висока необхідність адаптації міських рекреаційних зон до потреб всіх бажаючих, з метою створення безпечних, комфортних, приємних та "турботливих" умов без бар'єрів у використанні ними [7].

Засоби ландшафтної архітектури. Скульптури, об'єкти мистецтва, інсталяції, також фонтани є місцями більшості зустрічей різних людей та слугують важливими стратегічними пунктами сполучень всіх відвідувачів громадських місць.

Торкання води – є багатим сенсорним досвідом, який повинен бути доступним всім бажаючим, за допомогою належного дизайну. Фонтани є також ефективними в плані акустичної допомоги орієнтування.

Хоча необхідно зробити важливе зауваження: іноді шум води, що тече, або фонтанів може заглушити такі важливі шуми як дорожній рух, спричинити дезорієнтацію та небезпечну ситуацію. Люди з обмеженими зоровими можливостями можуть заплутатись в такій ситуації. Тому об'єкти, пов'язані з водою повинні розташовуватись з приділенням більш ретельної уваги.

Скульптури та фонтани культурно-історичної та художньої важливості повинні бути представлені відвідувачам за допомогою знаків чи панелей з

обов'язковими тактильними елементами. Ще важлива багатомовність наданої інформації, що надасть можливість розуміння більшій кількості людей.

Вимоги до інтерактивних просторів з публічними водними інсталяціями:

- не слизька поверхня.
- візуальне та тактильне маркування.
- максимальний ухил 6% [2].

Розташування ландшафтних клумб

Клумби з живими квітами пропонують людям з обмеженими руховими можливостями вивчати квіти та рослини за допомогою власного сенсорного досвіду. Якщо розглядати клумбу, як елемент для отримання сенсорного досвіду для деяких груп людей, то вони повинні відпомідати наступним метричним вимогам:

мінімум 0,70 м висота;

мінімум 0,90 м ширина;

мінімум 0,55 м глибина.

Дизайн рослинних ландшафтних клумб повинен бути у радикальному контрасті з навколишнім середовищем. Застосування тактильних матеріалів на поверхнях навколо клумб надає окремим групам людей можливість розуміння наближення до цих декоративних художніх елементів:

Насадження дерев

Дерева частіше є не лише декоративними елементами, але й серйозними бар'єрами. Вони повинні дуже чітко відокремлюватись від пішохідного простору: візуально, тактильно, та, по можливості, акустично. Приклади дизайну відокремлення дерев [1]:

мульча з контрастним фарбуванням;

металеві ґрати на рівні землі (приємного естетичного вигляду, візуально, тактильно та акустично марковані);

встановлення кордонів (наприклад за допомогою встановлення мість для сидіння);

дерева, що насаджені вздовж головних проходів повинні бути безпечними в плані надання доступу для людей у інвалідних візках та всіх інших.

Зони відпочинку

Зони відпочинку можуть мати різноманіття функцій. Це може бути місцем зустрічі, місцем відпочинку чи місцем для перерви на роботі тощо. Розташування та саме кількість місць для сидіння прямо впливає на якість використання цих місць для відпочинку. Розташування сидінь з різноманітним дизайном (в плані форми, кольору та матеріалу) створюють сприятливі простори для спілкування, проведення вільно часу та релаксації.

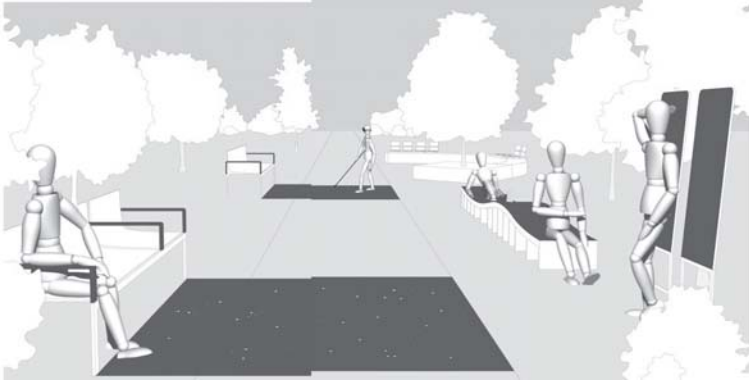

Рис.1 Приклад оформлення різноманітних місць для сидіння та відпочинку

Вимоги до сидячих місць відпочинку[6][2]:

міцна поверхня;

відповідний матеріал підлоги чи стежки(ширина якої не менше 0,9 м);

можливість зупинки інвалідного візку поруч, та з усіх боків;

інтегрована в підлогу система орієнтації: тактильні та візуальні контрасти;

висока контрастність порівняно з оточенням;
ергономічний дизайн;
відсутність гострих боків чи елементів;
різні висоти для сидіння(0,45 м – 0,47 м);
горизонтальність;
наявність спинок та поручнів (поручні на висоті 0,6 м);
стабільність та безпечність конструкції.

Структура поверхні та кольору є дуже важливими аспектами при виборі матеріалу для місць сидіння загального користування. Необхідно зауважити, що високоглянцеві поверхні, такі як полірований камінь, є дуже дискомфортними в яскраво сонячні дні. Люди повинні мати змогу обрати місце з сонячним освітленням чи в тіні, також на відкритому просторі чи з захистом від вітру.

Висновок. Таким чином, якщо на етапі проектування взяти до уваги якнайбільше параметрів та вимог, та навіть створити нові, більш точні, то це є прекрасною можливістю створення безбар'єрного простору для відпочинку для всіх бажаючих без винятків.

Література

1. Handbuch. Barrierefreie Verkehrsraumgestaltung; Socialverband VDK/ Deutschland 2010.
2. Berlin Design for all. Public outdoor space., Elen Muller, Ingeborg Stude, Deutschland, Berlin/2011.
4. Barrier-Free Traffic Facilities. A Planning Manual For Architects and Engineers Ackermann, Dusseldorf 1997.
5. DIN 18024+DIN 18025., Planungs- und Anwendungshilfe/ Berlin 2008.
6. <http://www.imove-kl.de>
7. www.stadtentwicklung.de

Анотація

В статті розглянуті різноманітні засоби ландшафтної архітектури, що дають додаткові можливості формування безбар'єрної архітектури, особливо в місцях громадського відпочинку.

Ключові слова: безбар'єрне середовище, ландшафтна архітектура, рекреаційні зони.

Annotation

There were reviewed issues of existing architectural landscape methods, which offer to create borderless architectural space especially in places of public recreation.

Key words: borderless architectural space, landscape architecture, recreation areas.